

FOKUS

SPRÅKLYDSANGER MED OPPGAVER

FOKUS B BOKSTAVLØSE LYDER

LESEKURS B LØKKESKRIFT

ç med TJ

tj med TJ

Toril Karstad

Lyseblå leilighet: Tungerygg – gane, ç / tʃ med TJ

								h ↑ h				
p pp	b bb	f ff v hv (vv)	t tt	d dd	s ss	rt rdt	rd rdd	(g, j, sh, ch, c) skj sj s rsj rskj	ç ç	j j	ng n g	
leppe ↑ leppe	m mm	tann ↑ leppe	l lv l ll ld	forgom ↑ tungeblad	n nn nd	l ll lv ld lg l rl rdl	bakgom ↑ tunge-spiss	n rn rdn ren rden (r han/ r ham/ r den)	gane ↑ tunge-rygg	k kk (c)	g gg	r rr rd
			forgom ↑ tunge-spiss								drøvel ↑ tunge-rygg	

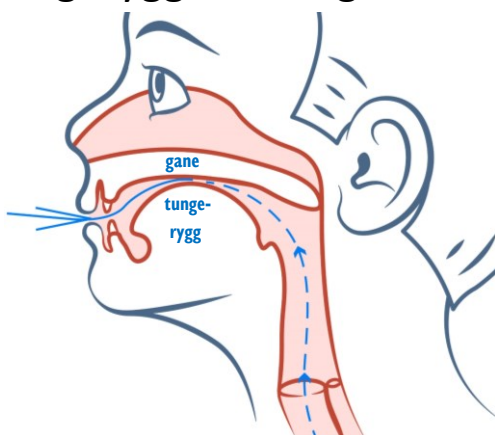
Veiledning:

ç-lyden hører til tungerygg/gane-leiligheten. Vi presser sidene av tungeryggen opp mot ganen. Hvor langt bak man plasserer tunga, avhenger av omkringliggende vokaler: Mørke vokaler påvirker til den bakre plasseringen, lyse til den fremre. /ç/ skrives på 3 (6) måter. Symbolene med liten skrift i ç-leiligheten viser ulike skrivemåter for ç-lyden. Det er verdt å merke seg at symbolet for ç-lyden aldri inneholder bokstaven S, mens de fleste skrivemåtene for /ʃ/ nettopp inneholder en S. Dersom elevene lærer å skille mellom disse lydene i talen sin, blir dette en god huskeregel. Noen dialekter har ikke /ç/. Isteden sier man tʃ-lyden med tungebladet mot bakgommen.

Den enkleste måten å undervise ç-uttale på er å gå veien om parlyden /j/. J-lyden skiller seg fra ç ved at den er stemt, og det er mindre friksjon. Men man kan lære barna ç-lyden ved at de sier j-lyden med trykk (skaper friksjon), og deretter sier den med hviskestemme. Da får de en /ç/. Etterpå gjør man dem bevisste på at mens /ʃ/ har sidene på tungebladet opp mot bakgommen, har ç sidene på tungeryggen opp mot ganen. Tungespissen er ikke aktiv.

Press sidene på tungeryggen mot ganen mens lufta strever:

ç

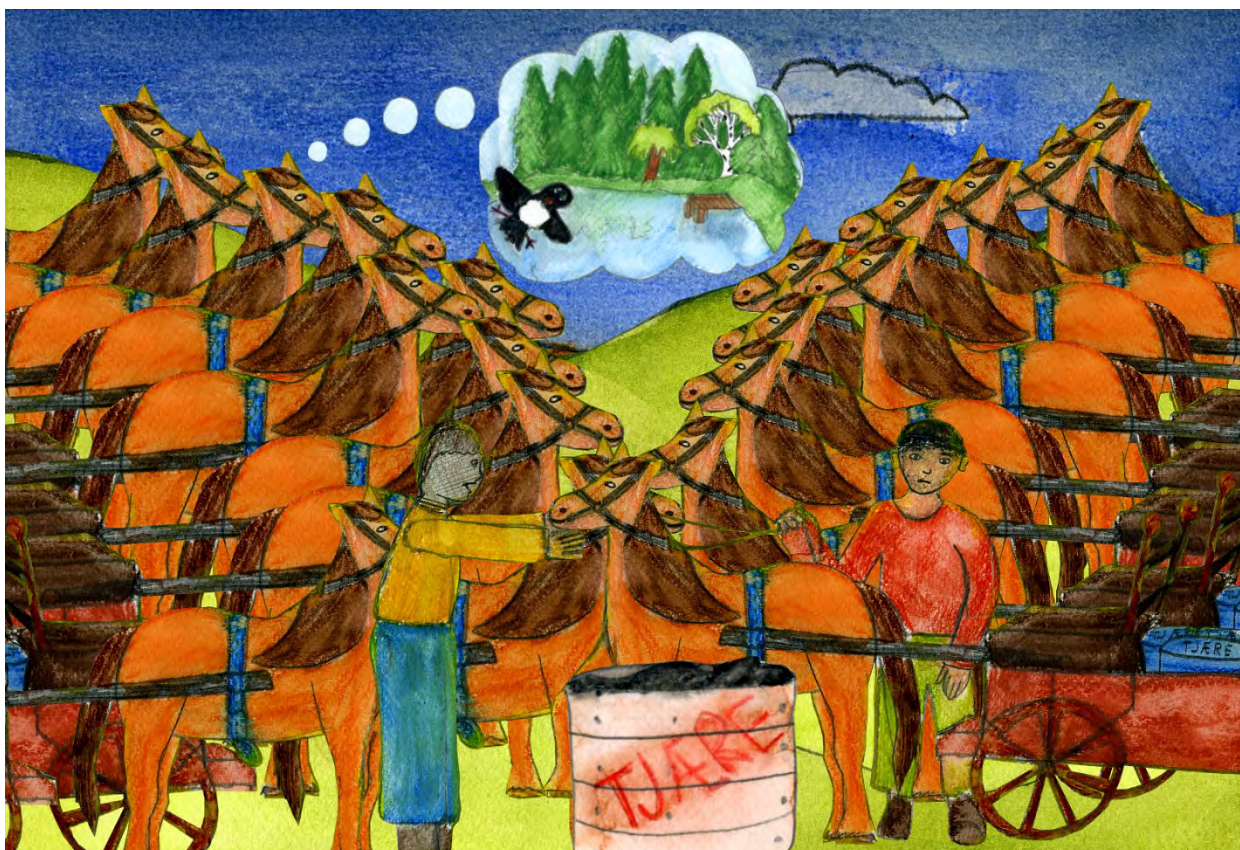
Forsidebildet er tegnet av Melissa Adéle Popkema.

Fokus er delvis utviklet ved hjelp av Extra-midler. Digitalisering av Fokus talesymbolfont og bilder av artikulasjon er lagd for TKKL av Øyvind Martinsen med midler fra stiftelsen Dam. Fokus digital læringsressurs (fokus.no) har flere hefter og digitale oppgaver.

ç / tj med TJ

ç / tj -lyd med TJ-vers: Sang nr. 48

Tekst og mel.: Toril Karstad, vokal: Andrea Knudsen, 4. kl.,
komp og opptak: Øyvind Åge Berg, illustrasjon: Lydia Madeleine Popkema 7. kl.

Tjue hester stod i t^uor.
De hadde tjent tjuvene
med å frakte tjukk tjære
til tjeldenes tjern på Tjøme.

Talesymbol:

Oppgave 1: Hør på opptaket, og prøv å lære sangen.

Oppgave 2: Se på språklydhuset og finn ç. Si ç og kjenn etter uttalen. Forklar for noen hvordan du lager lyden med taleorganene.

Oppgave 3: Sett ring rundt alle tj i sangen, og si ç / tj.

Oppgave 4: Les hele verset.

Strek under stum bokstav = minus lyd.

Oppgave 5: Finn lyden ç / tj skrevet med symbolet TJ.

Si lyden mens du tegner ring rundt symbolet (bokstavgruppa).

bgreifædtjauvmaitjtupaupøeiubystpaumtjeivdejæjfvh
tjspgtjaudgævmjtjuypaufeitjstpauæjfvhtjvspggaudgttjai
kvdauvaikøfeiøubtjdvejæjfvhtjvspggaudgtynvkaitjtupau
ptjlkøubystpdtjvspgyautjbgråkvyeitjtuøpitjubaistjauja
iætjågmætjvdiejfvhtjvspggaudtyaubgråkvjtupautjløfeitjl
bygmejaiæjfvhaubgråkdautjmtjtuvpaustpæfvhtjstjgi
auyøeftjauveimtjtupauøubaiytjspauntjdeiæjfetjvhtjaf
ubgråaikvyeifædtjmtjtupauplktjeiøubystpautjlæågtjvt
diejpglmætjåoeaknmhjfenvøæådaubygrhjgklømæmim

Jeg fant _____ stykker.

Oppgave 6a: Skriv ç /tʃ - ord med lang vokal og symbolet tj.

tjue

tjor

tjene

tjent

tjuv

tjukk

Oppgave 6b: Skriv ç /tʃ - ord med lang vokal og symbolet tj.

tjære

tjeld

tjern

tjafs

tjafset

Tjøme

Oppgave 6c: Skriv ç /tʃ/ - ord med lang vokal og symbolet t̲j.

tjeneste

tjore

tjeneste

tjueen

tjueto

tjuetre

Oppgave 6d: Skriv ç /tʃ/ - ord med lang vokal og symbolet t̲j.

tjuende

tjueførste

tjueandre

tjuetredje

tjuefjerde

tjuefemte

Oppgave 7a: Skriv ç /tʃ/ - ord med lang vokal og symbolet tj i løkke.

djue

djor

djene

djent

djuw

djukk

Oppgave 7b: Skriv ç /tʃ/ - ord med lang vokal og symbolet tj i løkke.

djære

djeld

djern

Tjome

djafs

djafset

Oppgave 7c: Skriv ç /tʃ/- ord med lang vokal og symbolet tj i løkke.

sjeneste

sjore

sjener

sjueen

sjueto

sjuetre

Oppgave 7d: Skriv ç /tʃ/- ord med lang vokal og symbolet tj i løkke.

sjuefire

sjuende

sjueførste

sjueandre

sjuetredje

sjuefjerde

Oppgave 8: Del opp i stavelser og tell språklyder i ç /tj med tj-vers.

- Sett prikk under alle vokaler. Hver prikk markerer en stavelse.
- Tegn stavelsesbuer under hvert ord.
- Skriv antall **språklyder**, rett over hvert ord. Eksempel: Ordet tjue har 4 bokstaver, men bare 3 språklyder, for t+j er én lyd. Ordet stod har 4 bokstaver, men bare 3 språklyder, for d-en er stum og har ingen lyd.

Hvis du uttaler tj som tj, regnes dette fortsatt som én lyd. Buen under de to lydskriftegnene betyr at de henger sammen og regnes som én lyd.

NB: Antall språklyder i ordene varierer med dialekt. Hvis du er vestlending eller sørlending, sier du r-en i ord med r-n. Sjekk hvor mange lyder du selv sier, og noter tallet over ordet.

Tjue hester
stod i tjor.

De hadde tjent
tjuvene med å
frakte tjukk
tjære til
tjeldenes tjern
på Tjøme.

Øyvind Johannes Karstad, 4.kl.

Til pedagogen: Vi deler ikke stavelser opp etter vanlige delingsregler, men sørger for at bokstaver som representerer én språklyd, havner i samme gruppe. Siden lærer vi elevene vanlige delingsregler ved bindestrek.

Oppgave 9a: Les ord med tj og lang vokal, og legg bokstavkort.

1

tjene
tjent
tjuv
tjære
tjue
tjuvjo

Tjuvjo/tyvjo: AWeith - CC BY-SA 4.0, [.org/w/index.php?curid=52109114](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=52109114)

2

tjukk
tjuvlåne
tjuvlån
tjuvstart
tjuvstarte
et tjor

Rosa Bonheur, Wikimedia Commons, CC0 Carl Axel Magnus Lindman, Wikimedia Commons, CC0

3

tjuvsmake
tjuende
tjuvslakte
tjuvslakt
å tjore
tjoret hest

4

tjener
tjeneste
tjueåring
tjuefjerde
et tjern
tjæreblomst

Oppgave 9b: Les ord med tj og lang vokal, og legg bokstavkort.

1

tjukt
tjuveri
tjuvlytte
tjuvflaks
tjafser
tjafset hår

2

tjuvlese
tjuvfiske
tjuvtitte
tjuedel
tjærebre
tjærebredd

3

tjuedelen
tjukkelse
tjukne
tjærepp
tjuveradd
tjuvepakk

4

tjuvegods
tjuverialarm
tjueårsdag
en tjeld
tjelder
tjeldene

Tjærebre = stryke på tjære for at treverket skal holde seg. Borgund stavkirke er tjærebredd.

Oppgave 10: Fullfør fortellingen.

Ta en titt på bildet på side 3. Les innledningen på historien, og fullfør fortellingen. Velg ut minst fire ord fra oppgave 9, og flett dem inn i historien. Lag overskrift.

«Dette får holde!» utbryter mestertjuven. «Det skulle være nok tjære til å impregnere all bygningspappen og lage den tjukke tjæreppen vi skal selge.» «Ja», svarer den andre tjuveradden. «Tjue tønner med tjære er rikelig. Nå får vi løse tjoret på hestene og sette av sted til havna før folk våkner og oppdager tjuveriet! Tjuvpaket kan trenge litt tjuvflaks nå!» «Ja, jeg får ikke håpe tjeldene har tjuvlyttet!» ler mestertjuven.

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit e har æ-lyd.

Kirke: Janusz Drap - CC BY-SA 3.0 no, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=21353234> Tjeld: Johannes Andreas Naumann, Wikimedia Commons

Oppgave 11: Klipp ut en setning, del opp i ord og pusle. Klipp i bokstaver og pusle sammen. Skriv teksten på konvolutt, og putt brikkene i konvolutten.

Tjue hester

stod i tjør.

De hadde tjent

tjuvene med å

frakte tjukk tjære

til tjeldenes

tjern på Tjøme.

Øverst: Aye, J. Wortley (1906); nederst: Jean Bernard, Rawpixel.com

Oppgave 12: Skriv ç /tj–lyd med tj-verset med løkkeskrift. Se etter forskriften.

Ken Cole, Dreamstime.com

Tjue hester stod i tjør.
De hadde tjent tjwene
med å frakte tjukke tjære
til tjelderens tjern på Tjôme.

Tjære bobler opp

Daniel Schwen - CC BY-SA 2.5 (beskåret)
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=753192>

Tjære tappes under tjærebrenning

Lina Bårdsgen - CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=31677281>

Oppgave 13: Løs rebusen. Bytt ut talesymboler og store bokstaver med små bokstaver. Les setningen.

NB: To ruter under talesymbolet betyr dobbel konsonant. Dobbel rute betyr bokstavgruppe.
Alle setninger og navn skal starte med stor bokstav. Sett riktig tegn til slutt.

1

☺	E	⚙	D	E	⚙	Å	⚙	☺	E	D	☺	E	⚙	E	T	.
			d						d			e			t	

/æ-lyd

2

☺	U	☺	E	⚙	☺	O	⚙	E	⚙	☺	E	⚙	⚙	E	⚙	E	.

3

☺	U	E	⚙	A	⚙	⚙	U	☺	⚙	Y	⚙	E	⚙	.

4

☺	U	☺	⚙	☺	Å	⚙	⚙	⚙	E	☺	A	☺	E	⚙	.

5

☺	I	⚙	Å	☺	U	E	☺	O	⚙	E	⚙	E	☺	U	E	⚙	.

6

☺	U	☺	☺	Æ	⚙	E	☺	E	⚙	⚙	E	⚙	⚙	E	.
								e							

/æ-lyd

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit e har æ-lyd.

Oppgave 14: Fyll inn det som mangler i tj-verset, uten å se etter teksten.

___ue hester stod
i _____.

De hadde _____t

_____ene med å

frakte _____kk

_____re til

_____enes _____rn

på _____e.

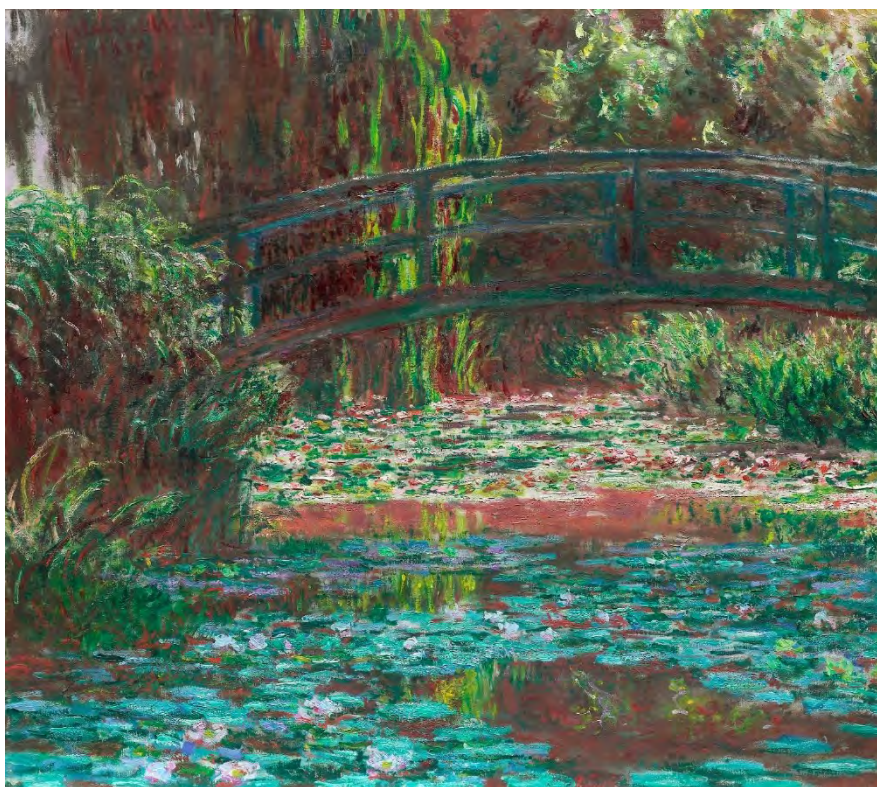
Øverst: Théodore Géricault. Nederst: Georg Simon Winter. Wikimedia

Hiroshige (1797–1858) Wikimedia Commons. Krukker: Lydia Popkema

Oppgave 15: Del sangteksten i ord med loddrette linjer.

TJUE|HESTER|STODITJORDEHADDE
TJENTTJUVENEMEDÅFRAKTETJUKK
TJÆRETILTJELDENESTJERNPÅTJØME.

Claude Monet, Rgawpixel.com

Oppgave 16: Les stedsnavn med TJ. Finn utvalgte steder i Norges-atlas.

Tjøme, Tjaldal, Tjafjellet, Tjørhorn, Tjårrisdalen, Tjeldbergodden, Tjønnebu, Tjeldholmen, Tjøtta, Tjeldnes, Tjørnøya, Tjeldodden, Tjønnefjellet, Tjeldstø, Tjønna, Tjeldsund, Tjeldsundbrua, Tjønneset, Tjeldsundet, Tjølling kirke, Tjeldøya, Tjelle, Tjernheia, Tjærsligrenda, Tjærnsætri, Tjerråfjella, Tjoremovatnet, Tjodanvatnet, Tjålandsvatnet, Tjønnefoss, Tjomsland, Tjomsøya, Tjøttfjorden, Tjønngluptjønna, Tjønneøya, Tjongsfjorden, Tjærndalsristene, Tjora, Tjorbufjellet, Tjærn, Tjærnholstinden, Tjærnsætermyrin, Tjærnsfjellet, Tjærstågane, Tjærsviki, Tjærnaborgi, Tjærkatoten, Tjærnum kirke, Tjærnhølet, Tjærkebygdi, Tjær, Tjærkjellet, Tjær, Tjærudalsfjella, Tjærnglupen, Tjærudalen, Tjærven, Tjærvenborgkøia, Tjærnane, Tjærhyttnutan, Tjærjodalen, Tjærpådalen, Tjærvene, Tjærrika, Tjærubua, Tjærrebukta, Tjærland, Tjærndalsknuten, Tjærnefjell, Tjærndalsklumpan, Tjærnsæterfjellet

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit E har æ-lyd. Feit Æ har e-lyd. Feit O har å-lyd. Fei U har o-lyd. Feit S har f-lyd. Feit V har f-lyd. Ordet for betyr mat til dyr. Symbolet ^ betyr lang o-lyd.

Oppgave 17a: Les rim med ç / tj-lyd med symbolet TJ.

Tjolve Tjora rimer: tjære – bære – lære – være – fjære – gjære – svære – kjære

Tjosolv rimer: tjor – jord – ord – nord – bord – fjord – stor – spor – kor – tror – bror

Eva Tjore rimer: tjue – lue – bue – grue – skrue – due – frue – hue – kue – stue – tue

Tor Tjessem rimer: tjuefire – lire – spire – gire – flire – fire

Are Tjelta rimer: tjene – hyene – pene – sene – gene – lene – mene – scene

Tjalve Tjos rimer: tjæra – fjæra – æra – spjæra – gjæra – læra – pæra

Bjørn Tjong rimer: tjent – rent – sent – bent – pent – ment – trent – forent

Ruben Tjeldsund rimer: tjuvene – gruvene – ruvende – juvene

Oppgave 17b: Les rim med ç / tj-lyd med symbolet TJ.

Kjell rimer: tjeld – kveld – spjeld – gjeld – selv – fjell – vel – sprell – tell – fell – hell

Nina Tjersland rimer: tjern – jern – vern – fjern – kvern

Tjolve Tjeldnes rimer: tjafser – slafser – grafser – krafser – jafser – rafser

Tjosolv rimer: tjoret – ordet – bordet – sporet – koret – roret – fôret

Tore Tjos rimer: tjore – fôre – bore – jorde – store – klore – more – spore – gjorde

Tjosolv Tjos rimer: tjuseks – kjeks – heks – seks – eks-

Kjell Tjaberg rimer: tjafset – slafs et – rafset – grafset – krafset – jafset – nafset

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit E har æ-lyd. Feit O har å-lyd.
Feit S har ʃ-lyd. Feit V har f-lyd. Ordet før betyr mat til dyr. ^ betyr lang o-lyd.

Oppgave 18a: Del rimramsene i ord med loddrette linjer.

Tjosolvrimer|tjuefire|lirespiregireflirefire
Tjolverimer|tjærebærelæreværefjæregjæresværekjære
Evarimer|tjueluebuegrueskrueduefruehuekuestuetue
Odarimer|tjorjor|dord|nord|bord|fjord|storsporkortrorbror
AreTjeltarimer|tjenehyenepenesenenegenelenemenescene
Tjalverimer|tjærafjæraæraspjæragjæralærapæra
BjørnTjosrimer|tjentrentsentbentpentmenttrentforent
Tjosolvrimer|tjuvenegruveeruvendejuvene

Tjeldene er vadefugler. De lever av muslinger, krepsdyr, mark og insekter.

Oppgave 18b: Del rimramsene i ord med loddrette linjer.

Kjell|rimer|tjeld|kvel|d|spjeld|gjeld|selv|fjell|vel|sprell|tell|fell|hell
Tjosolvrimer|tjern|jern|vern|fjern|kvern
Tjolverimer|tjafsers|lafser|grafser|krafser|jafserrafser
Tjosolvrimer|tjoret|borde|tordets|sporet|koret|troret|fôret
Torerimer|tjorefôre|borestore|gjorde|kløremore|porejorde
KjellaugTjosrimer|tjuese|k|k|jeks|heks|seks
Tjalverimer|tjafsets|lafsetrafset|grafset|krafset|jafsetnafset

* <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=65036373>

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit E har æ-lyd. Feit O har å-lyd.
Feit S har f-lyd. Feit V har f-lyd. Ordet fôr betyr mat til dyr. Symbolet ^ betyr lang o-lyd.

Ekstraoppgave 1: Bøy substantivene i **ç/tj**-lyd med **tj**-verset.

Ubestemt form entall (en, ei, et)	Bestemt form entall (den, det)	Ubestemt form flertall (flere)	Bestemt form flertall (de)
		hester	
(et) tjør			
			tjuvene
			tjeldene
(et) tjern			
tjære		-----	-----

NB: I sangen står *tjeldene* i genitiv/eieform: *tjeldenes*. Men her skal du bare bøye i fire kategorier.

Ekstraoppgave 2: Bøy verbene i **ç/tj**-lyd med **tj**-verset.

Å skje	Det skjer nå	Det skjedde	Det har skjedd	Det hadde skjedd
<i>Infinitiv</i>	<i>Presens</i>	<i>Preteritum</i>	<i>Perfektum</i>	<i>Preteritum perfektum</i>
		stod		
				hadde tjent
å frakte				

Ekstraoppgave 3: Les parord, hvilke lyder, ç eller f? Skriv ç eller f i hver rute.

kjære	skjære	sjappe	kjappe
kjele	skjele	sjekk	kjekk
tjeld	skjell	kjekke	sjekke
skjene	tjene	kjelen	sjelen
kjenn	skjenn	sjøl	kjøl
tjente	skjente	skjærne	kjerne
skjeve	kjeve	skje	kje
kjette	sjette	skjefte	kjefte
kjær	skjær	kjele	skjele
skjære	tjære	tjeld	skjell
skje	kje	kjemme	skjemme
skjønn	kjønn	skjemt	kjemt
skjør	kjør	kjepper	skjepper
kjøre	skjøre	kjørt	skjørt
skjor	tjor	tjern	kjern smøret!

Ordforklaringer: Se neste side.

Ordforklaringer til ekstraoppgave 3

Å **skjene** betyr å fare ut til siden, løpe eller kjøre på skrå. Preteritumsformen er **skjente**.

Ei **skjor** er ei skjære.

Kjønn er hann eller hunn / han eller hun.

At en ting er **skjør**, betyr at den lett kan gå i stykker. Når en ting av intetkjønn er skjør, sier vi det er **skjørt**. Et **skjørt** er et klesplagg. Dette ordet har kort ø-lyd, men ordene skrives likt.

Ei **sjappe** er en liten butikk.

Kjappe betyr raske.

Kjø er en langsgående midtdel på en båt. «Kjø ned» betyr avkjøl.

At åkeren begynner å **skjærne**, betyr at den blir klar til å skjæres, fordi kornet er modent.

Et **kje** er en geitekillling.

Et **skjefte** er et skaft.

Å **kjefte** er å skjenne.

Å **kjemme** håret er å gre det.

Å **skjemme** bort noen er å gi ham for mye. Da blir han bortskjemt, så han krever mye siden.

En **skjeppe** (flertall: skjepper) er et gammeldags mål. En skjeppe sild eller brisling er 20 liter fisk. Skjeppe er også navnet på et slikt målekar. I Bibelen er det snakk om at man ikke skal sette lyset sitt under en skjeppe, som da betyr bøtte.

Ei **kjette** er en hunnkatt.

Å **kjerne** smør er å lage smør av fløte. I bydeform kan man si: «**Kjern** smøret!»

Til pedagoger og foreldre: Poenget med denne oppgaven er ikke at barna skal utvide sitt ordforråd og få gammeldagse ord inn i vokabularet. Poenget er at de skal skille mellom symbolene og uttale ordene riktig ut fra symbol. Det er likevel fornuftig at barn får tilgang til ordbetydninger. Selv om enkelte av ordene er ute av bruk, kan man finne dem i eldre bøker og sanger, og i dialekter.

**Ekstraoppgave 4: Les ord med tj og symboler fra andre fokus.
Pass på å skille mellom skj/sj og kj/tj. Husk at de er forskjellige lyder!**

1

tjue
kjøre
forlot
øy
mors
kjøtt
barn
sjimpanse
fei
tjor
nordlys
tang
kjekk
Venke
skjelett
kjempe
bort
sjiraff
tjore fast
sang
Hardanger
gardin
kjøkken
bøy
tenke
skjerf
fars
kjerring
tjene
hei
slegge
pai
sjenert
sau

2

kjevle
seng
Arne
onkel
tjent
skjørt
kjeve
sløv
først
sjakk
slakter
kjekt
tjuv
ferdig
røy
bein
syng
kjeft
skjelve
flau
sørlig
tjuvene
bank
kjapp
garn
rørt
sjakal
kai
syrlig
skjorte
sjalu
tjukk
kjele
ting

3

tørst
blank
kjenne
tøy
sløv
kart
sjelden
tjære
gang
skjul
størst
sliten
kjælen
feire
bikkje
mai
tjeld
vanke
ferdig
skjegg
sjåfør
kjære
mjau
lært
lang
kjole
tjern
farlig
sjekke
irsk
kjede
ørn
skjegg
planke

4

skau
sort
tjueto
sju
slips
kjønn
klang
flink
svai
skjev
tjueførste
hørsel
sjel
Sørlandet
kjegle
syrne
signal
sort
henge
tjuetredje
kjed
slepe
sjokk
feil
mai
skjele
kjelke
tjuefem
rangle
sjef
tau
kjeller
marsvin
tjueandre

Ekstraoppgave 5: Les ord med konsonantforbindelser.

1 <u>SK</u> -	2 <u>PL</u> -	3 <u>BR</u> -1	4 <u>BR</u> -2
skal	plan	bra	bru
skap	plate	bro	brå
skål	planer	å bre	bror
skau	plen	brer	bruke
skai	plagg	brøyte	brukte
skade	pleie	brøyter	brukt
skakk	pleier	braute	bry
skall	pleide	bravo	bryr
skam	pløye	brakk	brud
skape	pløyer	brekke	bryst
skakke	pløyde	brann	brun
skaper	plakat	brenne	brune
skatt	plapre	bratt	brus
skute	plaster	bred	brygge
skalle	plastre	bredere	brød
skure	plystre	bredest	brydd
skubbe	pledd	brekk	brøk
skur	plekter	brem	bråk
skøyer	plett	brett	bråke
skøye	plikt	brette	bryn
skulle	plog	bris	brønn
skåret	pludre	brikke	bryte
skåle	pløse	brille	bråte

